

מאי 2015

האגודה הישראלית ללימודי יפן - עלון מס' 13

בסוף חודש אפריל התקיימו ברחבי יפן בחירות מוניציפליות. גם האגודה הישראלית ללימודי יפן (איל"י) מתכננת במרץ לבחירות הקרובות למוסדות האגודה אשר יתקיימו ב-12 במאי בזמן הכנס השנתי של איל"י. ברוח זו, את העלון החודש נפתח עם כתבה מאת גב' הדס קושלביץ, תלמידת דוקטורט באוניברסיטת אוסקה, אשר מציגה בפנינו את אחד הפוליטיקאים היפנים המעניינים ביותר בשנים האחרונות: ראש עיריית אוסקה האשימוטו טאורו.

אנא המשיכו לשלוח לנו מידע על אירועים רלוונטיים, כתבות קצרות, ראיונות או אנקדוטות בנושא יפן.

בברכה,

צוות IAJS NEWS

iajsnews@gmail.com

האחד במאי גם ביפן: פוסטר של מומעד מפלגת פועלים-חקלאים אוהאשי הארופוסה (Ōhashi Harufusa) משנת 1928 (מתוך עמוד הפייסבוק "יפן מונוגטארי", פורסם ב-30.4.15)

אוסקה – הכרך הגדול?

הדס קושלביץ, אוניברסיטת אוסקה

ברכות למנצח בבחירות המקומיות לראשות עיריית אוסקה! זו לא הפעם הראשונה, וכנראה גם לא האחרונה. בכתבה קצרה זו אני מעוניינת להציג בפניכם את האשימוטו טאורו (橋下) Hashimoto Tōru (徹) ראש העירייה הכריזמטי של אוסקה. האשימוטו הוא אחד מהדמויות הבולטות ביחסי הממשל המקומי – הממשל המרכזי ביפן, בעיתונות הלאומית ולאחרונה גם בפוליטיקה הארצית.

האשימוטו נתפס כפוליטיקאי שהחל את דרכו "מלמטה", כאחד שבזכות עבודה קשה הצליח לקפוץ לגבהים. האשימוטו נולד בשנת 1964 בטוקיו. לאחר מות אביו (השמועות מספרות שהיה חבר ביאקוזה) עבר עם אמו ואחותו לאוסקה אך חזר לטוקיו ללימודי משפטים באוניברסיטת ווסדה היוקרתית ולאחר שעבר את מבחני הלשכה, הקים משרד עורכי דין עצמאי. בזמן עיסוקו כעורך דין, הוא השתתף בתכניות רדיו ותכניות טלוויזיה. עיקר פרסומו בא לאחר שהחל להשתתף בתכנית פריים-טיים בה ניתן ייעוץ משפטי לכל מי שחפץ בה (Gyōretsu no Dekiru 行列のできる法律相談所).

עם פופולריות גוברת ותמיכה ממפלגות הימין (Jimintō 自民党, Komeitō 公明党) האשימוטו התמודד לראשות מחוז אוסקה לראשונה בשנת 2011 וזכה ב 54% מהקולות. הוא היה ראש הממשל המקומי הצעיר ביותר ביפן עד כה. בעודו מכהן כמושל אוסקה (מרכז הכלכלי השני ביפן, אחרי טוקיו, עם תמ"ג של כ 38 טריליון יוון), הקים את המפלגה המקומית "מפלגת הרסטורציה היפנית" (日本維新の党 Nippon Ishin no Tō) אשר למרות האוריינטציה המקומית החזקה שלה התמודדה בבחירות הארציות בדצמבר 2012, זכתה בחמישים וארבעה מושבים בבית התחתון ותשעה מושבים בבית העליון. בדצמבר 2014, המפלגה זכתה בארבעים ואחת מושבים בבית התחתון, מה שהפך אותה למפלגה השלישית בגודלה, אחרי המפלגה הליברלית והמפלגה הדמוקרטית. על אף שהאשימוטו הוא ראש המפלגה, הוא אינו מכהן בבית הנבחרים בטוקיו, אלא ממשיך את דרכו כראש עיריית אוסקה.

להאשימוטו יש תכניות רדיקליות לשינוי הסדרי הכוחות בין הממשל המרכזי לממשל המקומי. כיום, הממשל המרכזי ביפן שולט בתקציבים שמועברים למחוזות ובכך האוטונומיה של כל אזור מוגבלת, למרות רפורמה שהחלה עוד בשנת 2001 אך עדיין לא הושלמה. האשימוטו דוגל בביזור הכח של הממשל המרכזי, בטענה שטוקיו מעצבת את המדיניות בכל אחד מהמחוזות ומדיניות זו אינה רלוונטית למחוזות שאינם טוקיו. בכך היא פוגעת בהתפתחות של מחוזות אלו, הן מבחינה כלכלית ותרבותית.

הסיבה לשינויים המוצעים היא כלכלית, כיום העיר אוסקה מכסה חצי מההוצאות של המחוז ובאמצעות הפרדה זו, אוסקה תוכל להפוך לעיר חזקה יותר הן מבחינה פוליטית והן מבחינה כלכלית. תכנית זו עדיין לא יצאה לפועל, אך היא על סדר היום הפוליטי של האשימוטו והשפיעה על הבחירות המקומיות שהתקיימו לאחרונה, באפריל 2015. להפתעתו של האשימוטו, מועמדי המפלגה זכו לרוב קולות ברחבי אוסקה אך לא ברוב מוחץ, וכרגע המפלגה הדמוקרטית ומפלגת קומייטו החדשה בעלי רוב בעשרים וארבעה הרבעים המרכיבים את העיר. שאלת הארגון מחדש של האזור עוד לא נפתרה, אך האשימוטו לא מתייאש ובמאי 2015 אף צפוי להיערך משאל עירוני באוסקה בנושא.

אולם האשימוטו התפרסם לא רק בזכות היותו כוכב עולה בשמי הפוליטיקה היפנית אלא גם בגלל דיבורו הישיר וסדרה של התבטאויות מעוררות מחלוקת. בפעם אחת, הזמנתו להרצאה בארה"ב אף בוטלה לאחר שהשתמע כאילו הוא הצדיק את קיומן של "נשות נחמה" שהוכרחו להעניק שירותי מין לצבא האימפריאלי היפני.

התנהגותו ומעשיו של האשימוטו הביאו עליו ביקורת רבה. להלן מספר דוגמאות. עם תחילת כהונתו כראש הממשל המקומי של אוסקה, נתפס האשימוטו מבלה עם מארחת. הוא לא הכחיש את הידיעות, שהיו מגובות בתמונות אך טען שהתנצל בפני אשתו. הוא גם טען שהתנהגות זו אינה כה חריגה לפוליטיקאים יפנים.

עם כניסתו לתפקיד דרש להפיץ שאלון בקרב כל העובדים בממשל המקומי במטרה לבדוק האם יש להם קעקועים, בין אם נראים לעין ובין אם לאו. מי שהצהיר שיש לו קעקוע נדרש להתפטר. העובדים טענו ששאלון זה מנוגד לסעיף בחוקה שדן בנושא זכויות הפרט, אך האשימוטו טען שעובדי ציבור אינם זכאים לפרטיות או לזכויות הפרט ברגע שהם עובדי ציבור. עובד אמיץ אחד ערער לבית המשפט בשנת 2014, בטענה ששאלון זה אינו חוקתי ובית המשפט ביטל את השאלון.

בשנת 2012, טען האשימוטו שהשימוש בנשים קוריאניות כשפחות מין היה מוצדק, מכיוון שהחיילים היפנים, בתקופת המלחמה, היו צריכים "להירגע". כמובן, שההתבטאות החריגה הביאה לקיתונות של ביקורת ביפן ומחוצה לה וגינויים חריפים בקוריאה ובסין. ובשנת 2013, עקב ביקורת נוקבת על ההתנהגות המינית של חיילים אמריקאים שמשרתים באוקינאווה, האשימוטו התבטא בנושא וטען שלא ניתן לשלוט על הצרכים המיניים של החיילים האמריקאים. ארגוני זכויות אדם וארגונים פמיניסטים ביקרו את דבריו של האשימוטו, אך הוא מצידו לא התנצל וגם לא טען שדבריו הוצאו מהקשרם.

האם האשימוטו יצליח להפוך את אוסקה למודל למחוזות נוספים ביפן שידרשו ארגון מחדש של האזור? האם החלטה זו תשפיע על הפופולריות של מפלגת הרסטורציה של יפן בממשך המרכזי? אם האשימוטו יפסיק להתבטא בצורה מעוררת מחלוקת הוא עדיין יזכה לפופולאריות?

המשך יבוא...

האשימוטו טאורו

הדס קושלביץ סיימה את תואר הב.א. בלימודי מזרח אסיה ומדע המדינה באוניברסיטה העברית ואת לימודי המוסמך באוניברסיטת אוסקה. היא כיום תלמידת דוקטורט באוניברסיטת אוסקה בתחום המדיניות הציבורית.

בחירות למוסדות האגודה הישראלית ללימודי יפן

ביום ג', **12 במאי 2015**, יתקיימו בחירות לוועד המנהל של איל"י, הועדה האקדמית ונשיא הכבוד. הבחירות יתקיימו במסגרת האסיפה הכללית של איל"י במהלך הכנס הדו-שנתי השלישי של האגודה באוניברסיטת תל אביב (12-13 במאי, 2015). אנו מתכבדים להציג את רשימת המועמדים למוסדות איל"י:

◀ מועמדים לוועד המנהל של איל"י ולוועדה האקדמית: (על פי סדר אלפביתי)

- דר' ארז יוסקוביץ (אוניברסיטת תל אביב)
- דר' אתי גייס (מוזיאון וילפריד)
- דר' הלנה גרינשפון (האוניברסיטה העברית)
- גב' ורד פרבר (חברת המכון לאסיה)
- דר' יונה סידרר (אוניברסיטת בן-גוריון)
- דר' ליאורה צרפתי (אוניברסיטת תל-אביב)
- גב' נעה אופנהיים (האוניברסיטה העברית)
- פרופ' עפרה גולדשטיין-גדעוני (אוניברסיטת תל-אביב)
- דר' ציפי עברי (אוניברסיטת חיפה)
- דר' רוני שריג (המכללה האקדמית תל- חי)
- פרופ' רותם קובנר (אוניברסיטת חיפה)
- דר' שלמית בז'רנו (האוניברסיטה העברית ואוניברסיטת תל אביב)

◀ **מועמדים לתפקיד נשיא הכבוד:**
פרופ' אהוד הררי (האוניברסיטה העברית)

◀ לפרטים נוספים בנושא הבחירות נא לפנות למזכירות האגודה בכתובת: iajsoffice@gmail.com
לנחיותכם, להלן לינק לתקנון האגודה.

מה היה לנו?

◀ **14.4.2015, הכנס היהודי-אסייתי השלישי** התקיים באוניברסיטת חיפה במסגרת התכנית ללימודי הינדואיזם ויהדות בחוג ללימודי אסיה.
לפרטים נוספים: <http://asia.haifa.ac.il/images/20.4.2015.pdf>

◀ **14.4.2015, הרצאה מאת דר' רן צוינגברג** (אוניברסיטת פנסילבניה ופרופסור אורח באוניברסיטת הירושימה) בנושא: **"לעולם לא עוד: הירושימה, אושוויץ ותרבות הזיכרון הגלובלית"** התקיימה באוניברסיטה העברית, <http://asia.huji.ac.il/event/2257>

◀ **15.4.2015, הרצאה מאת פרופ' Daniel Aldrich** (אוניברסיטת Purdue) במסגרת הסמינר המחלקתי של החוג ללימודי אסיה באוניברסיטה העברית בנושא **"Survival and Recovery from 3.11 Tsunami in Japan"**
<http://asia.huji.ac.il/event/2259>

◀ **24.4.2015, פתיחת תערוכה** בגלריה האוניברסיטאית ע"ש גניה שרייבר, כיכר אנטין, אוניברסיטת תל אביב:
מעבר להירושימה: שובו של המודחק
זיכרון המלחמה, פרפורמטיביות ותיעוד בצילום ווידאו ארט יפני עכשווי

אוצרת: דר' אילת זהר - אמנית טרנסדיסציפלינארית, אוצרת עצמאית, וחוקרת צילום ותרבות חזותית ביפן, ומרצה בחוג לתולדות האמנות באוניברסיטת תל אביב.

בתערוכה מוצגות עשרות עבודות צילום ווידאו-ארט של מספר אמנים יפנים עכשוויים אשר עוסקים בזכרון המלחמה בתרבות העכשווית:
מיאקו אישיאוצ', בובו דה לה מדליון, הירושי המאיה, צ'קאקו ימאשירו, מאירו קואיזומי, יאסומאסה מורימורה, טקאשי מוראקאמי, נוריו סוזוקי, מאמורו צוקאדה, מוטויוקי שיטהמיצ', יושיקו שימאדה.

למידע נוסף אודות התערוכה: <http://beyondhirohima.blogspot.co.il>

◀ את התערוכה **מלווה סדרת הקרנות סרטי קולנוע** העוסקים בזכרון המלחמה בסינמטק תל אביב (מאי-אוגוסט 2015). פרטים נוספים באתר סינמטק תל-אביב .

◀ במקביל **נערכת סדרת הקרנות של קולנוע אקספרימנטאלי יפאני** העוסק במלחמה וזכרונה בחברה היפאנית, באוניברסיטת תל אביב - (30 באפריל-30 ביוני 2015). מרצים: פרופ' צביקה סרפר, דר' אוהד לנדסמן, דר' ארז דבורה, דר' פבלו אוטין, דר' רז גרינברג, דר' אילת זהר ועוד. פרטים נוספים באתר הפקולטה לאמנויות, אוניברסיטת תל אביב .
למידע נוסף: <https://arts.tau.ac.il/events/cinema-30-4-15?instance=1430406000>

◀ **ב- 8.5.2015 בשעה 10:30 תתקיים הדרכה מיוחדת עבור חברי/ות איל"!**
את ההדרכה תעביר דר' אילת זהר והדגש בה יהיה על לימודי יפן - שאלות הנוגעות להיסטוריה, פוליטיקה, יחסי חוץ, תרבות, תרבות חזותית, פלוגתות, ועוד. משך ההדרכה כשעה וחצי, אך מומלץ להישאר בגלריה לאחר ההדרכה להשלמת הצפייה בהקרנות הוידאו.
השתתפות בהדרכה מותנית בהרשמה מראש. להרשמה אנא שלחו מייל למזכירות איל"י (iajsoffice@gmail.com) עם שם מלא ומספר טלפון.

◀ **27.4.2015, הרצאה מאת פרופ' סבינה פרושטוק** (אוניברסיטת קליפורניה, סנטה ברברה) בנושא: **"Martial Pornotopias: The Japan Self-Defense Forces since 3/11"**
ההרצאה התקיימה באוניברסיטה העברית. לפרטים: <http://eastasia.huji.ac.il/event/2269>

◀ **28.4.2015, טקס תה יפני מסורתי בהדרכת שיר מלר ימגוצ'י,** במסגרת החוג ללימודי מזרח אסיה במכללה האקדמית תל חי.

◀ **28.4.2015, הרצאה מאת גב' אילה דנון, מייסדת ומנכ"לית Explore Japan, בנושא: "אסתטיקה יפנית - מיתוג תיירות בארץ השמש העולה."**
ההרצאה התקיימה באוניברסיטה העברית ב"פורום כלכלות מזרח אסיה" במסגרת התכנית המשולבת במנהל עסקים ולימודי אסיה.

אירועים קרובים

◀ **5.5.2015, 12:15 הרצאה מאת מר לוי שפירו (Veritas Venture, Israel) בנושא: "Doing Digital Business in Japan"**
ההרצאה תתקיים במסגרת "פורום יפן - כלכלה ועסקים" בחוג ללימודי אסיה באוניברסיטת חיפה.
למידע נוסף: http://asia.haifa.ac.il/images/Japan_Forum_5.5.2015.pdf

◀ **5.5.2015, 16:30** הרצאה מאת גב' אביטל בייקוביץ (אוניברסיטת תל אביב) בנושא:
"ארגונים בינלאומיים ביפן בעידן הגלובליזציה: אידיאולוגיה, זהות ותרבות"
ההרצאה תתקיים במכון טרומן באוניברסיטה העברית.
לקבלת מידע נוסף ניתן לפנות בדוא"ל: trumanevents@huji.ac.il

◀ **5.5.2015, 12:15** "צהריים בשנקר": סאטושי יאסוי - ארט- דירקטור בכיר בענקית העיצוב
היפנית - **Muji** יספר על עבודתו ועל התפיסה של עיצוב ללא מיתוג.
(הכניסה על בסיס מקום פנוי. ההרצאה תוקרן במקביל בגלריית לורבר הסמוכה)
לפרטים נוספים: <http://www.shenkar.ac.il/he/events/satoshi-yasui-muji>

◀ **6.5.2015, 14:30** הרצאה מאת דר' קאי שולץ (האוניברסיטה העברית) בנושא:
"Beyond East Asia: Sino – Japanese Rivalry in the Middle East"
ההרצאה תתקיים במסגרת הסמינר המחלקתי של החוג ללימודי אסיה באוניברסיטה העברית.

◀ **11.5.2015**, הסדנה המתודולוגית השישית של IAJS GRADS תתקיים באוניברסיטה העברית.
בסדנה יתארח פרופ' אוצוקה אייג'י (Otsuka Eiji) להרצאה ודין בשפות אנגלית ויפנית.
לפרטים נוספים: http://asia.haifa.ac.il/images/11.5.2015_iajs.pdf

◀ **12-13.5.2015**, הכנס השנתי השלישי של איל"י יתקיים באוניברסיטת תל-אביב.
הכנס יעסוק בנושא:
Galapagosizing Japan? The Challenges of Participation and the Costs of Isolation

◀ ב- 12 במאי יתקיים טקס מיוחד ובו תוענק תעודת הוקרה על מפעל חיים לפרופ' מרון מדזיני.

◀ בכנס ישתתפו מרצים מהארץ ומהעולם, וההרצאות בו יערכו בעברית ובאנגלית.
אנו מזמינים אתכם לעיין ב**תכניה** וכמובן, להגיע וליהנות מההרצאות והאירועים של הכנס.
לשאלות וקבלת פרטים נוספים ניתן לפנות למזכירות האגודה: iajsoffice@gmail.com

◀ 17-19.5.2015, כנס בינלאומי באוניברסיטה העברית בנושא:

***Transnational Cultural Interactions between Korea and Japan:
From the Pre-modern to the Colonial Period***

הכנס, בהשתתפות 23 דוברים מהארץ ומחו"ל יתקיים בשפה האנגלית. לפרטים נוספים והרשמה
אנא צרו קשר עם ד"ר ג'ויון רי: koreajapanconference@gmail.com

◀ 26-27.5.2015, כנס בינלאומי במכללה האקדמית תל-חי בנושא: "מפורט ארתור לתל-חי:
יוסף טרומפלדור ויפן". פרטים נוספים יפורסמו באתר איל"י לקראת אמצע מאי.

פתגם החודש:

光陰矢の如し
(Kōen ya no gotoshi)
הזמן טו